

Etická komisia prokuratúry

XV/1 Spr 4/20/1000

Banská Bystrica, 28. júla 2020

S T A N O V I S K O

Etická komisia prokuratúry na základe žiadosti 2. disciplinárnej komisie Generálnej prokuratúry SR č. k. 2DK 1/2020-17-18 z 8. júla 2020 podľa § 217b ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov vydáva nasledovné

stanovisko:

Konaním xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, prokurátorky Okresnej prokuratúry xxxxxxxxxxxxxxxx, ktorého sa mala dopustiť tak, že mala

- dňa 05.02.2020 bez súhlasu nadriadenej prokurátorky nazrieť do spisu sp. zn. xxxxxxxxxxxxxxxx, ktorý bol dňa 09.01.2020 pridelený na výkon dozoru xxxxxxxxxxxxxxxx, dopísať údaje na dozorový denník a vložiť do neho úradný záznam, čím porušila ustanovenie § 55 ods. 1 Zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov tým, že nazrela do spisu, ktorý vedie iný prokurátor bez súhlasu nadriadeného prokurátora,
- dňa 27.02.2020 na pracovnej porade, ktorú viedla námestníčka okresnej prokurátorky xxxxxxxxxxxxxxxx, v bode rôzne, sa vulgárne vyjadriť na adresu námestníčky okresnej prokurátorky k priebehu vedenia pracovnej rady,
- dňa 23.03.2020 na chodbe Okresnej prokuratúry xxxxxxxxxxxxxxxx neprimerane zvýšeným hlasom urážať námestníčku okresnej prokurátorky xxxxxxxxxxxxxxxx s tým, že nebude rešpektovať jej pokyny,

boli porušené pravidlá prokurátorskej etiky, obsiahnuté v článkoch 1.1, 1.2, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2, 5.4, a 5.7. Etického kódexu prokurátora, prijatého Radou prokurátorov SR dňa 11. januára 2016 v Starej Lesnej.

O d ô v o d n e n i e

Etickej komisii prokuratúry (ďalej len etická komisia) bola dňa 16. júla 2020 doručená žiadosť 2. disciplinárnej komisie Generálnej prokuratúry SR č. k. 2 DK 1/2020-17-18 z 8. júla 2020 o vydanie stanoviska podľa § 217b ods. 1 zákona č.154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 154/2001 Z. z.) v súvislosti s disciplinárnym konaním proti xxxxxxxxxxxxxxxx, prokurátorky Okresnej prokuratúry xxxxxxxxxxxx, vedeným na základe návrhu okresnej prokurátorky Okresnej prokuratúry xxxxxxxxxxxx č. k. xxxxxxxxxxxx z 3. júna 2020 pre disciplinárne previnenie podľa § 188 ods. 1 písm. a) zákona č. 154/2001 Z. z., ktorého sa mala menovaná dopustiť tak, ako to je to uvedené vo výrokovej časti tohto stanoviska.

Disciplinárna komisia sa domnieva, že konaním opísaným v skutkovej vete návrhu na začatie disciplinárneho konania zo dňa 3. júna 2020, ktoré je navrhovateľom kvalifikované ako disciplinárne previnenie podľa § 188 ods. 1 písm. a) zákona č. 154/2001 Z. z., mohli byť porušené pravidlá prokurátorskej etiky.

Z uvedeného dôvodu disciplinárna komisia požiadala etickú komisiu o stanovisko, zároveň v prílohe predložila návrh na začatie disciplinárneho konania zo dňa 3. júna 2020.

Na podklade uvedenej žiadosti etická komisia na zasadnutí dňa 28. júla 2020 prerokovala žiadosť a hlasmi všetkých siedmich prítomných členov prijala toto stanovisko vychádzajúc pritom z nasledovných skutočností:

Podľa § 217a zákona č. 154/2001 Z. z., pravidlá prokurátorskej etiky sú obsiahnuté v etickom kódexe prokurátora. Etický kódex prokurátora schvaľuje rada prokurátorov, etický kódex prokurátora sa zverejňuje na webovom sídle generálnej prokuratúry.

Podľa § 217b ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z., ak sa navrhovateľ alebo disciplinárna komisia domnieva, že disciplinárne previnenie prokurátora spočíva v porušení pravidiel prokurátorskej etiky, požiada o stanovisko Etickú komisiu prokuratúry. Etická komisia vydá stanovisko do 30 dní od doručenia žiadosti navrhovateľa alebo disciplinárnej komisie.

Podľa § 217b ods. 4 zákona č. 154/2001 Z. z., etická komisia vydáva svoje stanoviská a odporúčania v písomnej podobe, každé svoje stanovisko a odporúčanie je povinná odôvodniť.

Etická komisia pri posudzovaní konania opísaného v žiadosti o zaujatie stanoviska vychádzala z ustanovení etického kódexu a jeho prílohy - komentára k etickému kódexu, ako aj z doterajšej rozhodovacej činnosti etickej komisie.

Z Preambuly etického kódexu vyplýva, že hlavným účelom etického kódexu je upraviť základné princípy a pravidlá profesijnej zodpovednosti a správania sa prokurátora v záujme vytvorenia, udržiavania a prehlbovania dôvery verejnosti v prokurátorský stav. Prokurátor vykonáva svoju funkciu spôsobom preukazujúcim najvyššiu formu nezávislosti, nestrannosti, profesionality, zodpovednosti, bezúhonnosti a dôveryhodnosti. Prokurátor si uvedomuje význam funkcie prokurátora v spoločnosti a prispôsobuje svoje pracovné aj súkromné aktivity tomu, aby sa nenarušila dôstojnosť funkcie prokurátora.

V článku 1 etického kódexu je upravená legalita a nezávislosť prokurátora.

Podľa článku 1.1 prokurátor je povinný pri výkone svojich služobných povinností dodržiavať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecné záväzné právne predpisy, pričom koná na základe svojho vnútorného presvedčenia.

Podľa článku 1. 2 prokurátor nesmie pri výkone svojich služobných povinností prekročiť právomoci, ktoré mu zveruje zákon.

Článok 4 etického kódexu vymedzuje princíp dôveryhodnosti prokurátora.

Podľa článku 4.1 prokurátor je povinný dodržiavať pravidlá etického správania pri výkone svojej funkcie, ako aj v súkromnom živote, a tým prispievať k zvyšovaniu dôveryhodnosti prokuratúry.

Podľa článku 4.2. prokurátor je povinný zdržať sa akéhokoľvek správania, ktoré môže negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť jeho osoby a prokuratúry.

Článok 5 etického kódexu upravuje zdvorilosť a slušnosť prokurátora.

Podľa článku 5.1 prokurátor vystupuje pri výkone svojej funkcie, ako aj v súkromnom živote zdvorile, slušne a ohľaduplne k svojmu okoliu.

Podľa článku 5.2 prokurátor sa správa slušne a korektne aj ku kolegom zastávajúcim opačné názory. Problémy pomenúva jasne a vecne, pri ich riešení používa vecnú argumentáciu bez kritizovania osoby kolegu, ktorý zastáva opačný názor. Takto sa správa aj k ďalším zamestnancom prokuratúry a akýmkoľvek osobám, s ktorými príde pri výkone svojich služobných povinností do styku.

Podľa článku 5.4 prokurátor svojim morálnym a čestným správaním a zodpovednosťou je príkladom pre ostatných zamestnancov prokuratúry. Prokurátor argumentuje vecne a pokojne, čím zvyšuje dôveru a autoritu prokurátora a prokuratúry.

Podľa článku 5.7 prokurátor sa vyvaruje takej prezentácie svojej osoby, ktorá by narúšala dôveryhodnosť a dôstojnosť jeho profesie a prokurátorského stavu.

Prokurátor ako predstaviteľ štátneho orgánu, ktorému štát zveril svoju pôsobnosť v zákonom vymedzených oblastiach, musí svoje právomoci vykonávať v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky a jeho príslušnými právnymi normami. Úmyselné porušenie princípu legality, t. j. konania prokurátora pri výkone jeho funkcie v rozpore s právnymi predpismi, je nepredstaviteľné a musí viesť k uplatneniu príslušného konania (disciplinárneho, správneho alebo trestného) voči tomuto prokurátorovi.

Právomoci, ktoré môže prokurátor vykonávať, t. j. jeho oprávnenia pri výkone pôsobnosti prokuratúry, sú striktne dané. Je neprípustné, aby prokurátor pri výkone svojich služobných povinností realizoval aj iné oprávnenia, než zverené zákonom.

Každý prokurátor svojím správaním a konaním musí prispievať k zvyšovaniu dôveryhodnosti prokuratúry. Prokurátor je povinný dôsledne zvážiť možný dopad svojho konania na vnímanie jeho osoby, ale aj na vnímaní prokuratúry ako celku.

Prokurátor teda nesmie vykonávať žiadne aktivity, ktoré by mohli negatívnym spôsobom ovplyvniť dôveryhodnosť prokuratúry a dôstojnosť funkcie, ktorú vykonáva.

Prokurátor je povinný pri výkone svojich služobných povinností, správať sa zdvorilo a slušne ku kolegom, či už ide o podriadených prokurátorov, nadriadených prokurátorov, iných prokurátorov, právnych čakatelov prokuratúry alebo zamestnancov prokuratúry.

Znamená to, že prokurátor je povinný vyvarovať sa arogantnosti, vulgárnosti a agresívneho správania sa. V prípade, že sa vyskytnú názorové nezhody je prokurátor povinný prednášať svoje argumenty vecne, bez osočovania, či zosmiešňovania kolegu. V prípade, že sa vyskytne dôvod na oprávnenú kritiku kolegu, či podriadeného, je nevyhnutné, aby bola táto kritika prednesená vecne, slušne a korektne.

Etická komisia posudzovala konanie xxxxxxxxxxxxxxxx, prokurátorky Okresnej prokuratúry xxxxxxxxxxxxxx, ktorá bez súhlasu nadriadenej prokurátorky mala nazrieť do dozorového spisu, ktorý bol pridelený na výkon dozoru inej prokurátorke, dopísať údaje na tento dozorový spis, vložiť do neho úradný záznam. Etická komisia zároveň posudzovala aj konanie xxxxxxxxxxxxxx, ktorá sa mala vulgárne vyjadriť na adresu námestníčky okresnej prokuratúry k priebehu vedenia pracovnej porady, resp. na chodbe okresnej prokuratúry mala xxxxxxxxxxxxxxxx zvýšeným hlasom urážať námestníčku okresnej prokurátorky s tým, že nebude rešpektovať jej pokyny ako vedúcej prokurátorky.

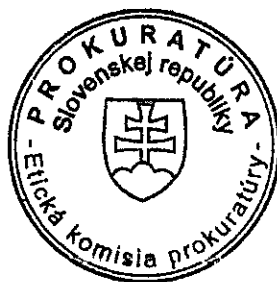
Podľa názoru etickej komisie, týmto konaním xxxxxxxxxxxxxxxx jednoznačne porušila pravidlá prokurátorskej etiky, obsiahnuté v článkoch 1.1, 1.2 (prvá alinea skutku), 4.1, 4.2, 5.1, 5.2, 5.4 a 5.7 (druhá a tretia alinea skutku).

xxxxxxxxxxxxx v rozpore s článkami 1.1 a 1.2 etického kódexu prekročila právomoc danú jej zákonom tým, že konala v rozpore s ustanovením § 55 odsek 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.

Je neprípustné, aby prokurátor pri výkone svojich služobných povinností prekročil svoje oprávnenia.

xxxxxxxxx konala zároveň v rozpore s článkami 4.1, 4.2, 5.1, 5.2, 5.4 a 5.7 etického kódexu, keď svojím arogantným, vulgárnym a agresívnym správaním sa voči námestníčke okresnej prokurátorky na pracovnej porade resp. na chodbe okresnej prokuratúry v prítomnosti prokurátorov a ďalších zamestnancov prokuratúry, jednoznačne nedodržala pravidlá etického správania sa pri výkone svojej funkcie, čím narušila svoju dôveryhodnosť, dôstojnosť a slušnosť.

Etická komisia je vo všeobecnosti toho názoru, že prokurátorovi má byť zrejmé, akými osobnostnými predpokladmi (medzi ktoré patrí bez akýchkoľvek pochybností i správanie sa prokurátora k ostatným zamestnancom prokuratúry) má disponovať, aby mohol funkciu prokurátora dôstojne a dôveryhodne vykonávať.

JUDr. Rastislav Remeta, PhD.
predseda Etickej komisie prokuratúry

